

Strošek vseh četrtih
je velja s podnevi
vseh in v Mariboru
s poštovanjem za četrto
za eno leta 14.
za pol leta 2.
za četrt leta 1.

Maribor je se podlaga
časopisom v tiskarni
na Cikla, kerelke
časov hčr. K. L. so
podlaga da odgovori.

Mariborski hotel, tisk
časopisa društva do
druženja življe brez po
sobne naravnosti.

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štev. 28.

V Mariboru, dne 14. julija 1904.

Tečaj XXXVIII.

Naše narodne razmere.

Ljutomer, julija 1904.

Zadnji žalostni dogodki po Slovenskem so pokazali, da se premalo zavedamo jugoslovenske vzajemnosti, katero gojiti je dolžnost vsakega zavednega Slovenca, ker Slovenci bomo svobodni le, ako bomo enakih misli vsi Jugoslovani. Ker pa tega ne dosežemo, dokler smo podlaga tujčevi peti in dokler obstoje med nami nemški otoki, stremiti nam je potem, kako zatreći to vjedalko. Ako se ozremo na Kranjsko, vidimo, da se je to delo Kranjcem, ki so imeli ravno tako, ko imamo mi še sedaj, polno nemških otokov, in ki so od nas bolj agilni, posrečilo razmerno v kratki dobi. Gotovo je, da za nas Slovence ni častno, da so tu razmere tako žalostne.

V ljutomerskem okraju biva 97 odstotkov Slovencev in le 3 odstotki Nemcov in nemčurjev. Uradnikov je tu v Ljutomeru 15 nemško-nacionalcev in en sam Slovenc. V ljutomerskem trgu vladajo Nemci ne po krivi nemško-nacionalnih uradnikov — ker ti vsi volijo v III. razredu in ta je še v slovenskih rokah, ampak po krivi okoliskih kmetov, ki so nezavedni ter podpirajo nemško trgovino in s tem mnogožič nemški kapital, kateri potem pri volitvah zmaguje, krivi pa so tudi slovenski voditelji, da ne osnujejo slovenske hranilnice; a o tem kasneje. Da vladajo v tem okraju Nemci, katerih je le tri odstotke, spričuje žalostno dejstvo o naši edelavnosti in o čilosti Nemcov. Poglejmo si torej zaslepljenost našega ljudstva v delovanju naših narodnih nasprotnikov in videli

bodemo, koliko nerazsodnosti vlada med našim ljudstvom. Neka Nemka je videla nekoč, kako malo ljudstva zahaja v njeno prodajalno, medtem ko vidi često nositi v slovenskih prodajalnah kupljeno blago po ulici mimo hiše. Nekega dne, ko vidi zopet več takih mimoidočih ljudi, jame govoriti svojim uslužbencem tako-le: »Kaj počdem z vsemi, ko nimate vsi skupaj nič dela, zastonj vam dajem hrano in plačo. Odpustila vas bom vse. Pa poiskusimo še nekaj. Pojdite na ulico in recite ljudem, da imamo mi takega blaga cele vagone in ga zato lahko dajemo veliko ceneje kakor drugi. Zares, usuli so se trgovski uslužbenci za mimoidočimi in jih nagovarjali tako-le: Oče, kaj ste pa lepega kupili? Koliko pa ste dali za to blago? A toliko! To ste pač za toliko predrago plačali. Pri nas imamo takega blaga cele vagone in zato lahko prodajamo veliko ceneje. Seveda je trgovski uslužbenec mož, ki si je za sedaj že nakupil, cesar je rabil, lahko tako govoril, ker ni se mu bilo batiti, da se bo mož šel prepričati, koliko je resnice na tem besediščju. A mož je bil prepričan, da je bil v slovenski prodajalni opeharjen in pridno je zahajal odslej v nemško prodajalno. Dotična prodajalna pridobila si je na ta način mnogo odjemalcev. Pred kakimi 50 leti se je priselil v ta okraj Nemeč rodom Kočevar, ki je po preteklu kakih 40 let zapustil čistega premoženja nad 200 000 gld. Kje dobimo na Spodnjem Štajerju trgovca, ki bi si pri kupčiji pridobil toliko premoženja? Pa kako? Slovenec ne zaupa Slovencu! Milo je gledati naše kmetske amaconke, kako one urno te-

kajo v prodajalne nemških samcev. Mar ve mislite, da se bode on zagledal v katero vas Slovenk? Ako on ne mara za slovenski narod, koliko manj so mu mār slovenska dekleta.

(Konec sledi.)

Shod pri Veliki Nedelji.

V nedeljo, dne 3. t. m. se je vršilo pri Veliki Nedelji zborovanje političnega društva »Sloga« iz Ormoža. — Množica iz celega ormoskega kraja došla volilcev je komaj našla prostora na obširnem prostoru tik go stilne g. Mikina in živo zanimanje iste za posamezne predmete dnevnega reda in navdušenost, ki je vedno in vedno vzkipovala med govorji, nam ni dala verjeti, da se nahajamo na tleh, kjer gospoduje nemčurstvo. Zaman smo pričakovali, da se bo pokazal kje kak prijatelj »gftne krote«, mihče izmed njih si ni upal priti v družbo mož postenjakov, da bi slišal tam od njih svojo obozbo.

Že prvi govornik, dvorni svetnik dr. Miroslav Ploj, je v svojih uvodnih besedah kritikoval razširjenost neodkritosrčnega »Štajerc«, ki piše, kmet naj voli kmeta. Tudi nas bi to načelo veselilo, vendar se to ne da vsikdar izvesti. Vsak ve, da će kmet ni na svojem posestvu, gre isto rako o pot. Ni vedno mogoče najti za kmetijo vnetega zavednega kmeta, ki bi bil pripravljen lotiti se na škodo svojega gospodarstva trudopolnega javnega dela. Zakaj so vendar ti neodkritosrčni »Štajerci« zvolili v Ptiju le nemške doktorje in grajske? Ali bodo ti skrbeli

Listek.

Junaška smrt.

Slika iz rusko-japonske vojske.

Ruski častnik N. Kravčenko popisuje morski boj, v katerem je žalostno umrl admiral Makarov, tako-le:

Bilo je po noči dne 13. aprila. V majhnem stanu pri bateriji kapitana R. Zajca na Zlati gori se nas je zbralo pet mož, da opazujemo pričakovani napad japonskih branderjev. Bila je tu le ena miza, na kateri je gorela luč, stalo nekaj mrzlih jedi in steklenice s čajem. Vsi smo bili precej izmučeni, in razgovor je potekal le prisiljeno. Za majhni, slabo prislonjenimi durmi žvižgal je mrzel veter, ki je včasih s silo zapiskal skozi špranje.

»Pojdimo gledat na morje, da v luči projektorjev vidimo, kako je zunaj,« je predlagal nekdo. A drugi so bili proti temu predlogu.

»Mraz je, gospodje,« je rekel poveljnik baterije, »in veter je tak, da skoro noge izpodnaša. Jaz sem bil ravno zgoraj na utrdbi, in kmalu bi me bil veter vrgel z lestvice. Ne kaže iti vun. Veter pa rjeve. Čemu bi hod li vun? V takem viharju ne pride no-

ben brander, verjamite mi! Pijte čaja, gospodje!«

In poveljnik nam je prilival iz samovarja.

»Da,« pristavi inženir. »Zdaj je še dobrati ladji težko voziti, kaj šele branderjem, o katerih trdiš, da imajo po troje skup zvezane!«

Ostali smo. Bila je že četrta noč brez spanja, in to smo čutili vsi. Oči so nam kar skup lezle. Položil sem si potno odejo pod glavo in zadremal.

Kar se z ropotom odpro vrata. Vstopil je v sobo vojak, pozdravil vojaško in skoro zavpil:

»Vaše blagorodje, izvolite dovoliti: Z morja se slišijo strelji!«

»Kje?« ga mirno vpraša poveljnik. Videlo se mu je, da je že nayan takih poročil.

»Tega ne vem,« odvrne vojak. »Najbrže prihaja glas od Liactešana sem.«

Hiro smo se odeli in sli vun. Veter je godel in piskal, vse nebo je bilo zastrito z oblaki. Bilo je temno, mrzlo in vlažno. Tu in tam so se videle nepremakljive sence ruskih straž. Sli smo skozi vrste betoniranih kazemat in iz njih štrlečih ogromnih molčečih topov. Zlezli smo na utrdbo in se ustavili pri daljnemeru, kateri določuje, kako

daleč proč so sovražne ladje, kadar se prikažejo na morju.

Tu je že stalo nekaj vojakov, zavtih v dolge plašče.

»Ali že dolgo streljajo? Ali se kaj vidi?«

»Nič se ne vidi.«

»Kolikokrat so ustrelili?«

»Sedemkrat, vaše blagorodje.«

Začeli smo pazno gledati v daljavo in naše oči so sledile svitlobnim trakom, ki so hiteli po morski površini iz naših projektorjev. Z vso napetostjo smo iskali dragih tovarišev, kateri so šli to noč na morje na osmih torpedovkah.

Kje so? Kaj je že njimi? Oai plovejo brez luči, stražijo morje v popolni temi in le šepetaje si pravijo poveljnikove ukaze. Srce nam je bilo nemirno in oči so nam skoro stopale izpod obrvi, tako napeto smo gledali. Težko nam je bilo zaradi njih in smilili so se nam, ko smo se spomnili, kako so urno vsi hiteli v pristan in na krov, ko jih je signalni strel admirala Makarova poklical na ladje. Kar izkušali so se, kdo bo prej na svojem mestu, in zdaj so tam pripravljeni, da se žrtvujejo za domovino!

A kakor smo gledali, kakor smo poslušali — zapazili nismo ničesar. Niti enega človeškega glasu nikjer!

bolj za sebe ali za slovenskega kmeta? »Giftna krota« se vleče le za korist nemških doktorjev in grajsčakov, kar zamore doseči seveda le z nepoštenskim prilizovanjem in z lažmi. Tako se laže, da smo zoper učenje nemškega jezika. Nespatmetni bi bili, ako bi bili zoper to, vendar proti temu smo, da bi se v naših šolah učila nemščina na škodo drugih bolj potrebnih predmetov. Konečno se vedno zgodi, da otroci ne znajo niti nemški, niti slovenski. Nadalje pravi »Štajerc«, da se kmetu slaba godi. O tem smo pač tudi mi vsi prepričani in mi osredotočimo vse svoje delovanje v to, da poljedelcu pomagamo. Kar zamorem doseči, to vam obljubimo. Ne bili pa bi vaši prijatelji, ako bi vam obljubili več. Potuhnjena »giftna krota« vam obljubi vse, kar hočete, storila pa ni nič drugega kot da so njeni privrženci izdali kmete ptujskega okraja nemškim doktorjem in grajsčakom. Kdor veliko obljubi, malo stori. — Odprite torej oči tudi nezavednim v skrbite, da se povsed vrača ta nesramen list.

Preidoč k poročilu o delovanju državnega zpora omeni govornik obstrukcijo v državnem zboru. Obstrukcija Čehov je opravljena, ker hočajo z njo doseči le svoje pravice, katere so se jim bile deloma vsled nemške obstrukcije krivično odvzele. Ko so Čehi na korist gospodarskih olajšav z obstrukcijo odnehalni, zavzeli smo se za novi pristojebinski zakon, ki je prinesel kmetu znatno korist. Odpravili smo mitnice, katerim so plačali avstrijski kmeti skupaj okrogih pet milijonov na leto. Pri odpisovanju davka vsled elementarnih nesreč izposlovali smo novih ugodnostej. Ravnotako tudi pri opustoshenju vinogradov po trtni uši. Rok za vrnitenje brezobrestnih posojil se je podaljšal od 20 na 30 let in se sedaj dovoljuje davčna olajšava ne več za pet, ampak za deset let.

Vinska klavzula je bila velika nesreča za naše vinorejce. Vsled nizke colnine (3 gld. 20 kr.) uničeval je uvoz laskih vin našemu pridelku cene. Dosegli pa smo sedaj, da se je colnina zvišala provizorično na 20 gld. v zlatu, tako da se je tudi v tem oziru za naše vinorejce na bolje obrnilo.

Zavzemali smo se tudi za izomiko kmetov. Zahtevali smo kmetijskih šol, posebno tudi eno za Spodnje Štajersko s slovenskim učnim jezikom. Vlada je to odklonila, češ da je to dejelna stvar. Pripravili pa smo vlado, da je pripravljena dati za kmetijske zimske tečaje enako svoto kot dežela. Na Češkem že obstoji 70 takih tečajev. Tudi našim

Daleč daleč pod našimi nogami je šumelo morje razbijajoč svoje težke valove ob skalni breg, in skozi nočno temo so segali v neznane daljave široki, zvedavi žarki projektorjev.

Domisljija nam je slikala podobe, drugo strašnješo od druge. Videli smo potapljaljoče se torpedovke, bledeča lica ranjencev, obupno mahanje potapljaljočih se tovarišev...

Nič...

Veter nas je slednjič pregnal, in kmalu smo zopet vsi dremali spodaj, ta na postelji, drugi na klopi, tretji ob mizi.

Koliko časa je tako prešlo, ne vem. — Neki šum me prebudi, in ko odprem oči, nekdo prihaja. Dve besedi čujem: »torpedovke« in »boj«. Kot bi me vrglo pokonci, vstanem in hitim za drugimi na utrdbo.

Svita se. Veter je nekoliko pojental. V sivi, mlečni megli, kakih osem do deset kilometrov daleč se je raztegal šest torpedovk. Ena od njih se je bližala in se silno kadila ter s polnim parom hitela k naši stražni ladji, k slavnemu »Bajanu«, ki je stal ob vhodu v pristan, a druga, tudi vsa v dimu, je hitela naprej na morje.

S šestdeset sežnjev visoke Zlate gore smo jih vse dobro videli. Zdaj na tej, zdaj na drugi ladji se je pokazal bledorumen plamen, dvignil se dim, in nekaj hipov za tem smo slišali vsakkrat votel strel. Kroglje so zvižgale, tuintam padale v vodo in dvigale cele stolpe vode.

kmetom bodo v veliko korist, kendar se enkrat ustanove. Kazali smo tudi na to, da ima v Brnu vsaka šola malo kmečko posestvo, kar je za izobrazbo učencev v umnem gospodarstvu ogromnega pomena. Zahtevali smo, da se to upelje tudi pri nas. Vendar vradi niso šole tako pri srcu nego vojaštro in o takih zahtevah noče nič slišati.

Vojaško breme občuti najbolje kmet. Zahtevali smo, da se vzamejo vsi oni sinovi, ki so doma za delo potrejni, v nadomestno rezervo, in da se opuste vojaske vaje v 11. in 12. letu. Vlada nam je zadnje obljubila. Tudi nam je vojni minister obljubil, da se bo v posebnih slučajih tistim vojakom, ki slečejo po treh letih vojaško sukno, dala primerna druga obleka, da se ne bodo vratali domu v stari obleki, ki je postala med tem že nerabna.

Dandanes je povsod treba združenja. Eden sam ne more uspešno skrbeti za sebe tako, kakor če je združen z drugimi. Na korist kmetov dosegli smo vsled tega zakon o kmetijskih zadrugah. V vsaki občini ustavovi se obligatorična zadruga za koristi kmečkega stanu.

Se mnogo naših želi čaka uresničenja. Izvojevali bi radi še marsikaj, vendar nas sedaj obstrukcija v tem ovira. — Neprijetna nam je ta obstrukcija. Vendar ne smemo misliti na svoje materijalne koristi, ampak na to, da ne smemo pomagati krivici do zmage. Čehi so nas vedno podpirali in marsikaj smo in bomo dosegli le z njihovo pomočjo. Hvaležnost zahteva, da jih podpiramo. (Burno odobravanje.) Bodičnosti ne poznamo. Vendar veruje mi, da bomo delali za kmetski stan, ki nam dajo vse, kar imamo.

Med navdušenim pritrjevanjem izreče se nato na predlog dr. J. Omuleca državnemu poslancu zahvala in neomejeno zaupanje, na kar prevzame besedo dejelni posланec Ivan Kocvar, ki najprvo v zanimivih izjavah opisuje sestavo dejelnega zbra ter oživotvorjenje četrte volilne kurije. Iz njegovega nadaljnega poročila o delovanju dejelnega zbra nas je razveselilo posebno to, da so naši poslanici stopili v zvezo s 15 nemškimi kmečkimi poslaniki z namenom, izvojevati skupno z njimi ugodnosti za kmetijski stan.

Poroča tudi o svojih korakih za regulacijo Pesnice. Dosegel je enoglasni sklep dejelnega odbora, da se začnejo takoj komisija obravnavanja in da se potem po dogovoru z poljedelskim ministrstvom takoj

»Gotovo je tu Japonec zadet«, čujem poleg sebe.

»Da, da, vidite, kako se kadi iz njega! Strel je zadel v stroj. Ta ne uide! Daleč se je upal, zdajpa ima!«

»A glejte, udati se noče! Kako silno strelja nazaj! Bog bodi milostljiv tem fantom! Škoda jih! Da bi jih rajši vjeli!«

A torpedovki ni prislo na misel, da bi odnehala. Ko so jo stiri sovražne torpedovke obkrožile in obsipale s krogljami, je vedno bolj streljala in marsikaka krogla njegova je udarila ravno pred sovražnika, ki so se držali v bojazljivi daljavi.

»Še ušel bo«, nevoljno pravijo gledavci.

»Pa čegava je ta torpedovka? Neumljivo, da se tako drži!«

»Čegava? Japonska je!«

»Gospoda«, reče kapitan Gurko, »to je naša torpedovka!«

»Ni mogoče! Zakaj gre vun in se ne zavaruje v pristanu? Kje so druge? Saj jih je šlo osem vun!«

»Ne vem, kje so, a to je gotovo: ta torpedovka je naš Strašnyj.«

Tačas so ga pa že obkrožile sovražnice v pravilnem polkrougu in obsule s strelji. — »Strašnyj« je streljal kot besen in šel naprej.

Dalj časa je šlo tako dalje.

(Konec pride.)

prične z delom. Ako je sedaj še pri ministru, kakor hitro se tam reši, prične se urejevanje, kar se mora v kratkem zgoditi.

Zavzel se je tudi za regulacijo Drave in štajerski namestnik grof Clary mu je osebno obljubil, da se bode v svrho obvarovanja bregov potrebno ukrenilo.

Kot član vinorejskega odseka zavzemal se je krepko za koristi naših vinorejcev in hoče to tudi v bodoče z vso vnemo storiti. Posebno namerava predlagati, da razdeli dejelni odbor veliko množino ameriških podlag med pridne, kmetijsko izobražene mladeniče. Dežela bi naj potem na jesen trsje zopet nazaj kupila, tako da bi bili kmetski mladeniči za svoje delo odskodovani.

— Govornik razlaga nato volilno reformo in zaključuje svoja tožadevna izvajanja: Pod vodom volitve iz splošne skupine bodo prisliti k vam agenti od raznih strani. Ne pozabite tedaj, da ste Slovenci.

Konečno omenja govornik velikonejdelske razmere. Pohvali skrbnost in pridnost Velikonedeljčanov. Toda nekaj mora grajati. Velikonedeljčani imajo lepo petrazredno šolo, ki jih je stala mnogo žrtev. Toda dosti otrok iz Velike Nedelje obiskuje tuje šole. To je sramotno, ker bi vam vendar moral biti ono več vredno kar ste si sami napravili, kot ono, kar vam drugi podarijo. Govornik pride še na pouk v drugem jeziku: Jaz sam sem kmet, a moji otroci naj se le učijo nemški. Dobro je, če zna kdo več jezikov. Toda ne dam jih v nemško šolo, ampak v slovenski šoli se naj učijo poleg drugih predmetov tudi nemškega jezika. Kar se otrok uči v svojem materinskem jeziku, se vsega z lahko uči. Moji otroci se bodo tako več naučili, kakor pa če bi hodili v nemško šolo. Tudi vi vzdržujete dobro petrazredno šolo, v kateri se uči nemški kolikor le mogoče. Čemu torej pošiljate otroke v tuje šole, kjer morajo zaostajati v pouku, ker učitelja ne razumejo?

Burno odobravanje je sledilo besedam našega poslanca, nakar se je oglasil k besedi posestnik Kovacec, ki je izrekel v imenu posestnikov ob Pesnici zahvalo za trud gosp. poslanca v zadevi uravnavanja Pesnice. Na predlog dr. Iv. Omuleca izreče se tudi dejelni poslanec neomajeno zaupanje.

Ko je nato še posestnik Krzar iz Libonje slikal neopravičeno ravnanje davčnih oblastej v zadevi »prostega žganja«, je državni poslanec dr. M. Ploj poročal še o svojih tožadnih korakih. Povedal je, da se pač zamore dotična postava na korist imenovanega ravnanja davčnih oblastej tolmačiti, da pa je že izposoval od finančnega ministra obljubo, da se bo to kot očividno krivično odpravilo. Gosp. državni poslanec se hoče za zadevo še dalje brigati, dokler mu ne boda dana obljuba izpolnjena.

Konečno je prosil posestnik Rizner iz Cvetkovec, kateremu je voda vzela hišo in zemljo, dejelna poslanca za primerno pomoč, kar mu je ta tudi obljubil. Na predlog predsednika polit. društva »Sloge«, g. dr. Iv. Omuleca, sprejeli so se z navdušenjem enoglasno sledeče resolucije, na kar je predsednik s trikratnim »živijo« na vladarja zaključil velepomembno zborovanje.

1. Zemljiški in hišno-razredni davek naj se popolnoma odpravita, zato pa se naj zviša dohodniški davek, zdatno naj se obdaci mobilarni kapital na borzi. Vpeljejo se naj daveki na lisep in potrato, katerega imajo vpeljanega že druge dežele.

2. Na Spod. Štajerju pri vseh javnih uradih, pri političnih in pri železniških, nastavljajo se naj le slovenščine v jeziku in pisavi popolnoma vešči uradniki, da se uraduje z le slovenščine zmožnimi strankami le v slovenskem jeziku in da se napisi pri javnih uradih na Slov. Štajerju, kakor tudi pečati v slovenskem jeziku preskrbijo.

3. V armadi naj se uvede dveletna vojaška služba, tudi naj odpade v 11. in 12. službenem letu predpisana orožna vaja. Za

čas žetve naj se dovoli vojakom dopust, kakor v Nemčiji in šest tednov dopust v jeseni. Ubogim reservistom naj vojna uprava povrne potne stroške.

4. V svrhu više izobrazbe naše mladine zahteva se ustanovitev več slovenskih meščanskih šol na Spod. Štajerskem, na vsak način pa, da se čim preje ustanovi taka šola za zahodni del Štajerja pri Sv. Juriju ob juž. želez. za vzhodni del pa v Ormožu, ali pa v Ljutomeru. Nadalje naj se ustanovi slovenska občna obrtna šola v Ormožu, kjer bi se poučevalo v vseh obrtnih strokah.

5. Zahtevamo ločitev slovenskega dela Štajerske dežele od nemškega in samoupravo za slovenski del z ustanovitvijo posebnega oddelka v deželnem šolskem svetu in primarni, ker se Štajerski slovenski del dežele od deželne in državne vlade v kulturnem in v navadnem oziru zanemarja ter se naš denar v ponemčevalne namene potrati.

6. Žganjični davek od lastnih pridelkov naj se popolnoma odpravi, da se daje trsje posestnikom po trtni usti opustošenih vinogradov brezplačno, da se zemljiški davek tirja te le, kadar so pridelki spravljeni, t. j. po žetvi in trgatvi.

7. Zahteva se ustanovitev slovenskega vsečilišča v Ljubljani, ker je isto za kulturni razvoj slovenskega naroda neobhodno potrebno. Nadalje se zahteva ustanovitev nad sodišča za vse slovenske pokrajine s sedežem v Ljubljani, ker slovenski jezik ne vživa še v Gradcu v zakonu zajamčene ravнопravnosti.

Rusko-japonska vojna.

Sovražnika imata postavljene svoje čete 120 kilometrov na širokost. Predno bi prišlo doake glavne bitke, treba bi bilo koncentracije glavnih sil — a kdo ve, ako za to morda Japonci že ne delajo. Nekateri naravnost mislijo, da je marsikatera japonska »poizvedovalna« četa le zvijača in da za njo ne sledi nič več vojašta, ki se zbira v kakih drugi smeri ter hoče Ruse presenetiti. Vsekakor je res, da se skrivnost vojnih operacij v tej vojski tako skrbno skriva, kakor še v nobeni — torej bomo, kaj se na bojnem pozorišču godi, v resnici vedeli te le po tačnem udarcu. Neka vest celo pravi, da hoče Kuroki s posameznimi oddelki obdržati Ruse v dosedanjih njihovih raztresenih stališčih, z glavno močjo pa napasti njihovo severno krilo. Kuropatk in, ako to Japonci res nameravajo, ne imel prav, da pošilja stevilne čete proti Daščavu.

Koliko časa bo trajala vojska?

Petrograd, 7. julija. Mobilizacija v Rusiji bo skoro splošna, ker so strokovnjaki mnenja, da bo vojska trajala dve leti.

Japonska zopet išče posojila.

London, 6. julija. Dasiravno je pred kratkim japonska vlada uradno razglasila, da ne bo vzela letos nobenega posojila več, vendar trdi dobro poučeni krogi, da se že vrše pogajanja za novo posojilo.

Rusija hoče sama določiti mirovne pogoje.

Petrograd, 7. julija. Dasiravno bo poteklo že precej časa do mirovnih pogajanj, vendar se vojaški in vladni krogi že pridno pečajo z okoliščinami, katerim bo sledilo to velevažno dejanje. Drugega berolinskega shoda Rusija neće doživeti. Umešavanje tujih vlastej v njene zadeve hoče preprečiti z mobiliziranjem vse ruske armade pred mirovnimi pogajanjimi.

»Krafto Kajfuku Domej Kaj«

se imenuje novo društvo, katero si je stavilo nalog, da pospešuje veliko-japonsko politiko, ki gre za tem, razširiti japonsko oblast kar najdalje po Aziji. Poleg Velike Nemčije, Velike Italije bomo imeli sedaj računati tudi z Ve-

liko Japonsko, če se temu društvu posreči, da doseže svoj namen. Ni malo, kar zahtevajo japonski Bismarki: 1. Port Artur japonski za vedno; 2. Japonski protektorat nad Korejo; 3. Rusija odstopi Sahalin, primorske kraje na Vzhodu in ustje usunjsko; 4. Sibirska železnica se proglaši za mednarodno in 5. Mandžurija se vrne Kitajski. »Krafto Kajfuku Domej Kaj« torej ni skromen v svojih zahtevah. Iz teh smotrov se pa vidi, da bojno navdušenje na Japonskem še ni upadlo.

Kako so se potopili Japonci na »Kišumaru«.

Pretresljiv je popis lorda Kencie o potapljanju z vojaštvom napolnjene japonske ladje »Kišumaru«.

»Kišumaru« je bil blizu Genzana obkoljen od vladivostoškega brodovja, in ruski poveljnik je dal japonskemu rok za premišljevanje, ali se uda ali ne. Japonski častniki so se sešli k posvetu. Stotnik Siina je stopil pred mostvo in ga vprašal, ali se hoče udati ali umreti. Japonski vojaki so soglasno izvolili smrt...

Bila je polnoč, jasna in mesečna, ko so trije russki častniki, poslani vprašati, odveslali od »Kišumaru« in se vrnili k ruskemu torpednemu brodovju, da naznanijo japonsko odločitev. Na »Kišumaru« je vse utihnlo. Vojaki so se v popolnem miru postavili v vrste in poigravajoč se s puškami in bodali, jemali slovo od življenja, spominjajoč se doma. Neki častnik je na to prinesel vse listine, črteže, zemljevide, dopise, kar jih je bilo na ladji, tudi pisma, ki so mu jih dali vojaki, in je vse skupaj vtaknili pod kotel, da je zgorelo. Vojaki so sneli številke svojih polkov in jih pometali v vodo.

Kmalu nato izpuste Rusi dva torpedo. Častniki so pohiteli v svoje kazute, kjer so se zaklenili. Hipoma je bilo slišati pod ladjo nekaj eksplozij, nato je bilo zopet vse tiho. Častniki so se postrelili.

Nekoliko minut po smrti častnikov sta se ustrelila seržanta Kurisa in Horisaka. Mnogo vojakov je sledilo temu zgledu. Seržant Okauo je naredil harakiri (prerezal si je trebuhi). Šestdeset vojakov je začelo strelijeti na Ruse. Ti so odgovorili z ognjem iz topov in spustili še en torped. Ladja je bila prej spodaj poškodovana, ta torpeda pa jo je v sredi prekljal na dvoj. V trinajstih minutah je bila ladja pod vodo. Do poslednjega trenutka so Japonci strelijeti na Ruse, nekateri že do pasu v vodi. Še nekaj jih je zaklical svoj »Banzai!« in vse je utihnilo pod valovi. Samo oblak dima je še plaval nad vodo, a še ta se je hitro razkadi. Nihče ne bi rekel, da je tu ravnokar izginilo sedemsto ljudi.

Petrograd, 7. julija. General Miščenko je vzel pri Sahotanu Japoncem ves njihov tren s konservami, rižem in 50 glav živine. Vidi se, kakor bi se Kuroki na vzhodni fronti počasi umikal, a vzrok tega umikanja je težko določiti, ker je mogoče le strategičen maneuver. Manjši boji se vsak dan vrše. V Kurokijevi armadi je že mnogo rezervistov. Moči Japonske so tako že izčrpane.

Port Artur — stoji.

Petrograd, 13. julija. Generalni štab potrjuje vest, da so Japonci v pondeljek ponoči pri svojem napadu na Port Artur izgubili 30.000 ljudij. (Skoro neverjetno! O. u.)

D opis i.

Iz gornjeradgonskega okraja. Že dolgo se je govorilo, da bo odkril »Štajerc« strmečemu svetu strašne reči iz našega okraja. In res, v 14. številki »Štajerc« so prišle te -le »grotne« novice iz gornjeradgonskega okraja na svetlo, katerim resnici na ljubo dodenemo odgovor. 1. »Štajerc« piše: En gospod duhovnik so rekli, »Štajerc« je

kriv, da sta dva fantalina ubila krčmarja Vrbovca v Hrastju. Odgovor: Sodbo o tem prepričamo bralcem. 2. »Štajerc« sovražijo ljudje zato, ker ta list za časa vsega njegovega (!) obstanka ni prinesel toliko laži, kakor kak klerikalni list v »ni številki. — Odgovor: Čujte, čujte, »Štajerc« sam priznava, da je prinesel laži. To si si dobro povedal »Štajerc!« 3. »Štajerc« piše: Vse naše druge so pocepalne. — Odgovor: V zadnji številki »Slov. Gospodarja« se bere, da je im la gornjeradgonska zadruga lani 2582 88 kron prometa, in živi veselo, ne meneč se za »Štajerca«, še zdaj. 4. »Štajerc« piše, da je orehovski kovač Zemljč postal oskrbnik samostanskih goric. — Odgovor: To je res, a to »Štajercijance« hudo boli. Saj je znano, menda tudi »Štajercu«, kako so se potegovali ravno njegovi »jogri« najbolj za oskrbištvo. Toda žal, na pristojnem mestu so gledali ne samo na znanje, ampak — uh! — tudi na druge dobre lastnosti prosilcev, in zato so vsi »Štajercijanci« propadli. Odtod njihova zavist! Osckrnštvo pa je dobil pošten kovač Zemljč, ki je že par let zvesto oskrboval druge samostanske gorice, in ki ima samo ta strašen greh na sebi, da mu je 65 letnemu (letnica sicer ni resnična, pa lažnivemu »Štajercu« je to vse eno) njegova 40 letna žena rodila sinčka. To je nravnim propalicam seve čudež. 5. »Štajerc« piše: V svetopeterski župniji sta vsko leto dve veselici, katerih vodje so kaplani in katere obiskujejo najraje fantje in dekleta, posebno zavoljo gospoda kaplana L. — Odgovor: Res strašno! Nismo še sicer vprašali fantov in delet, ali hodijo res posebno zaradi gospoda kapelana na veselice, pa to vemo, da je minila marsikatera veselica brez gg. kapelanov in bila vendar dobro obiskana. Vemo pa tudi, in to grize »Štajercijance«, da najboljša mladina naše fare, združena v Zvezah bralnega društva, raje zahaja na poštene slovenske slavnosti, katerih se udeležujejo tudi duhovniki, na katerih se nikdar ne pleše in pri katerih mladina sama živahno sodeluje s petjem, tamburanjem, govorom, deklamacijami, gledališkimi igrami itd., kjer se navdušuje za vero in dom, za boj proti »njilemu nemčurstvu«, kakor pa na razne »bale« in plese po razvptih krčmah, kjer se govorí podlo o veri in duhovnikih, o pridigah in spovedih, in kjer se naravnost hvali luteranska kriva vera. Umljivo je, da zato naša mladina pač raje uboga gosp. kaplana, ki je lahko na to ponosen, kakor pa Bratčka in druge posilnemce. 6. Kar se tiče bogokletnih »Štajercijevih« besed o »Mariji in njenem sinčku«, bodi resnici na ljubo povedano, da dotočna deklica ni bila nikdar pri »Bralnem društvu« in da ni nikdar nastopila pri igrah kot »Marija«. 7. Glede zadnje veselice pri Osojniku, katero imenuje »Štajerc« žalostno, bodi povedano, da se je je udeležilo kljub grdemu vremenu mnogo kmetov, ki jim je mar zboljšanje gospodarstva; saj je predaval o čebeloreji marljiv kmet tako izborno, da se je tisti dan 13 posestnikov vpisalo v čebelarsko društvo, ker so spoznali, da bodo imeli od čebeloreje več haska ko od vseh ponesrečenih poskusov z Bratčkovimi bikeci. — Da v celem spisu mrgoli nesramnih izrazov, ki jih tukaj ne moremo objaviti, temu se nihče ne čudi, kdor pozna »Štajerc« in njegove bralce. Saj vemo, da je »Štajerc« več ko evangelij vsem v neumnosti naprednim »šnopsarjem«, katerim smrdi delo, ki za frakelj žganja prodajo svojo vero in narodnost, če jo še kaj imajo. Takim gre seveda taka gnusna hrana, ki jim jo prodaja »Štajerc«, tako v slast. »Gliha v kuh Šriha«. Dober tek! Želimo le še, da bi se jim vsem, posebno pa pod podpisom v »Štajercu« podpisaniemu znanemu »križ-kražu«, če ne prej, vsaj v 65. letu njegove starosti porodila ne sinček ali hčerka, ampak — pamet, pamet!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

„Katal. tiskovno društvo“ ima letos svoj občini zbor in sicer v četrtek, dne 28. julija ob 10. predpoldan v prostorih »Katal. del. društva« (pri Schramelju) : navadnim vzporedom. Popoldne se bo razkazovala udom tiskarna sv. Cirila. Posebna v bila se ne bodo posiljala; s tem pozivom se udje najvladnejše vabijo, da se gotovo in v obilnem številu udeleže občnega zbora.

Političen shod pri Sv. Trojici v Slov. goricah, v prostorih gostilne Marije Mulec v Zgornjih Vrjanah priredi v nedeljo, dne 24. jul. lenarško katol. politično društvo. Nastopila bodeta dva govornika. Natančnejši vspored prihodnjic. — V zadevi volitev v IV. kuriji bo lenarško politično društvo predilo tekom meseca julija in avgusta osem političnih shodov, da se bodo naši ljudje dovolj poučili glede novih volitev pa tudi navdušili za najobilnejšo vdeležbo. Trojški shod, na katerega posebno opozarjamamo Trojčane in Antonjevčane, bo v tem oziru prvi. Rodoljubi, deluite povsod za najobilnejšo vdeležbo!

Odzdrav mladeničemu shodu na Brezjah. Ob priliki mladeničkega shoda na Brezjah je došla našemu premilostljivemu gospodu knezoškofu z Bleda dne 5. jul. t. l. ob 8. uri zvečer slediča brzjavka: »Osem tisoč slovenskih mladeničev, zbranih pri Materi božji na Brezjah, med njimi 1600 Vaših skokljanov, vam izraža najgloblje spoštovanje in otroško vdanost in ljubezen ter kliče: Bog Vas živi, chrani še mnoga in mnoga leta kot prevnetega nadpastir a prelep. Lavantske škofije! Gomilšek.« Ker so božjepotniki med tem časom že odpotovali, se je odgovor Prevzetenega, namenjen božjepotnikom, doposal pošiljalcu. Odgovor se glasi: »Častiti gospod Gomilšek, voditelj božjepotnikov. Bled. Vesel sem sinoči si rejel od mnogobrojnih mladeničev božjepotnikov k Materi božji na Brezjah izraz otroške vdatosti in ljubezni ter željo ljubega zdravja. V zahvalo in povrnivo za to sinovsko zvestobo prosim brezmadežno Devico Marijo, da naj svojim iskrenim častilcem in posnemovačem izprosi vsega, kar je dobro na zemlji in v nebesih. Bog vse blagoslov! — Knezoško!«

Osebne vesti. Absolvirani gimnazijec g. Leopold Erjavec je imenovan za račun. praktikanta. Davčni kontrolor Mat. Šeunik je prestavljen v Šoštanji, davčni oficijal Al. Knez iz Gornjegagrada v Maribor, davčni adjunkt Franc Stadler iz Maribora v Šmarje pri Jelšah, Franc Presinger v Gornjigrad, davčni praktikant Karol Mraz iz Ptuja v Sevnico, Jakob Malingar iz Celja v Maribor in Maks Merčun iz Maribora v Celje, davčni adjunkt A. Mravlag iz Laškega v Čmurek in Fr. Klemenčič iz Konjic v Laško.

S pošte. Poštni uradnik Karol Hanauer v Mariboru je imenovan za poštarja v Neudau. Poštar Herman Göc v Pristovi je представljen na lastno prošnjo v Dobrno pri Celju. Poštarica Marija Strašek iz Dobrne pa na Muto ob Dravi.

Fotografije mladeničkega shoda na Brezjah. Gosp. Alojzij Vengar, fotograf v Radovljici, je izvršil lepe fotografije mladeničkega shoda na Brezjah. Vidi se na njih prizor ob prihodu pred cerkvijo in prizor med javnim ljudskim shodom. Cena fotografij je dve kroni (franko poslano). Priporočamo udeležnikom, da si za spomin kupijo te fotografije. Kdor jih naroči deset skupaj, dobri eno povrhu.

Mariborske novice. Jutri, dne 15. t.

mes. se zaključi na mariborski gimnaziji šolsko leto. — V konkurs je prišel J. Rieser, trgovac v koroški ulici. — V petek opoldne se je ponesrečil v Bismarckovici ulici hlapec trgovca Prsteca. Padel je raz voza, ker so mu konji usli ter se na glavi tako nevarno ranil, da je na potu v bolnišnico umrl.

Skoke. V nedeljo popoldne je predaval pri nas g. profesor Majorič iz Maribora o zgodovini Skok. Mlado in staro je že težko pričakovalo nedelje. Že v soboto zvečer so naznajali topiči Skokljanom, da bo prihodnji dan za nje zdamenit, ko zvede, zakaj so Skoke slavne. K predavanju je prišlo mnogo gostov iz Maribora in bližnjih krajev, Skokljanov pa seveda največ, tako da je bil zborovalni prostor popolnoma poln ljudstva. Predavanje je bilo vrlo zanimivo. Priobči ga »Slov. Gospodar« v podlistku v eni prihodnjih številk. Č. g. dr. Kovacič je jasno povedal, kako lepo nalogu si je postavilo »Slovensko zgodovinsko društvo za Spodnji Štajer« in kako vsak Slovenec, tudi kmet lahko mnogo pripomore k spoznavanju naše lepe domovine, ki jo bomo tembolj ljubili, čim bolj bomo poznali njen slavno preteklost. Zborovanje je zaključil predsednik »Zgodov. društva« g. dr. Pipuš in se v imenu društva prav prisrčno zahvalil Skokljanom za tako obilno vdeležbo in izvanredno zanimanje za zgodovino domačega kraja, posebno pa še g. Pesku, ki je dal na razpolago gosp. profesorju mnoga važnih listin, in gospodarju slavnega uskoškega dvorca, ki je dal svoj vrt na razpolago za zborovanje.

Uravnava Pesnice. Minolo nedeljo se je vršilo v Mariboru zborovanje zastran uravnave Pesnice, katere so se udeležili slovenski in nemški poslanci, da se pogovore o skupnem postopanju o uravnavi te reke. Na shodu sta bila tudi slovenska poslanca Robič in Hočvar. Najboljši prijatelj (!) slovenskih kmetov Ornig pa seveda ni prišel, ker se je vršila v Ptuj u veselica »Südmärke«, ki je seveda v očeh Orniga bolj važna kakor pa uravnava Pesnice. Lep prijatelj slovenskega kmeta!

Odlikovan rojak. Na dunajski akademiji v podobljajočih umetnosti je dobil častno nagrado g. Josip Ajlec iz Lastomerce v ljutomerskem okraju.

Iz Pragerskega se nam poroča: V noči od sobote na nedeljo se je umorila 26 letna učiteljica Elizabeta Valenko iz Sp. Polskave na ta način, da se je vrgla pod vlak, ki ji je odrezal glavo. Zjutraj so našli mrtvo truplo. Hotela se je v kratkem omoriti, zato je vzrok samomora popolnoma neznan.

Služba uradnega služe je razpisana do 7. avg. 1904 pri okraj. sodniji v Slovenski Bistrici. Prošnje so vposlati predsedništvu okrožne sodnije v Mariboru. — Pri okraj. sodniji v Ormožu se odda služba uradnega služe. Prošnje je poslati na predsedništvo okrož. sodišča v Mariboru d. 14. avg. t. l.

Iz Slov. Bistrice poročajo: Dne 6. t. m. je pustila posestnikova hčerka Antonija Zorko po domače Dušej, svoja štiri mesece staro dvojčka v zibelji v sobi, ter je šla na vrt delat. Med njeno odsotnostjo je prišla v sobo svinja, prevrnila zibelko in odzrla enemu otroku pol glave, drugega je pa pustila nešošodov nega. Ko je mati na vpitje priletel v sobo, je bil otrok že mrtev.

Cesar je potrdil ptujskega peka Orniga za načelnika ptujskega okrajnega zastopa in Valdemara Hintze za njegovega namestnika.

»Stajerčeva« stranka propadla. Protiti notici smo dobili iz Črešnjevec slediči popravek: Slavno uredništvo! V smislu § 19, tiskovnega zakona prosim za sprejem sledečega popravka proti članku »Slov. Gospodar« v št. 25. glede tukajne odborove volitve, začeni »Stajerčeva« stranka itd. — Ni res, da bi se bil Kresnik vrinil (to je vrisil) v odbor, — res pa je, da je bil izvoljen Kresnik z največjo večino glasov med 12 odborniki. — Črešnjevec, dne 4. julija 1904.

Kresnik. — Opomba uredništva. To tudi mi vemo, da je bil Kresnik z večino glasov izvoljen in da se drugače nego z izvolitvijo ni mogoče »vriniti« v odbor, toda tudi to ostane res, da se je Kresnik volilcem za kandidata vrinil in naj magari še stokrat prekliče, »da to ni res«. Resnica se s § 19. ne da prekllicati, zapomnite si to, g. Kresnik.

Od Sv. Benedikta v Slov. gor. Na praznik sv. Petra in Pavla smo tušaj spremljati k večnemu počitku posestnika Karola Živko z Benediškega vrha. Umrl je v 58. letu svoje starosti. Bil je samec in tako goreč ud mladeničke Marijine družbe, ki mu je priredila kaj lep pogreb. Ko se je pri bralnem društvu osnova mladenička zveza, je takoj pristopil tudi rajni Karol in je, dokler je še bil bolj pri zdravju, rad prihajal k zveznim poučnim shodom. — Drugi dan pa smo zgrebli Andraža Žnidrila, bivšega kmeta iz Ihove. Svoječasno je bil tudi župan v Ihovi. Bil je iskren narodnjak, ki se je pri raznih volitvah vedno zvesto oklepal naše narodne stranke. Naj oba v miru počivata! — Vseslovenskega mladeničkega shoda na Brezjah se je od tod udeležilo 14 mož in 21 mladeničev, skupaj 35 oseb. Toliko udeležencev ni poslala na Brezje nobena župnija Slov. gor. Čast Benedičanom! Ljudje ne morejo prehvativi tega prekrasnega romanja. Žal je sedaj vsakomu, ki je ostal doma.

Št. Rupert v Slov. gor. Dne 15. jun. so se vršili za občino Sp. Volčina občinske volitve. Za župana je bil izvoljen vrli in napredni mož Martin Kramperger. Akoravno je Janez Živko in cela pesnička stranka hudo delovala, da bi pridobila mož na svojo stran. A naši se niso dali pregovoriti, ostali so trdni kakor skala. Toda enega posestnika si hočemo zapomniti, ki se je poprej kazal izvrstnega moža, a pri volitvah je bil naš najhujši nasprotnik. Nobenega posilinemca bi ne dobili v odbor, ko bi se vsi naši posestniki udeležili volitev. Žalibog, da se nekateri tako malo brigajo za to! Pravijo: »Brez mene bodo že opravili.« Če bi vsakdo tako rek, bi ne bilo potem nikogar k volitvi. Naša stranka je dobila sedem odbornikov, nasprotna, posilinemška po pet. Izvoljeni so: Martin Kramberger, župan, Ivan Pajtler, župnik, Al. Pečovnik, Janez Kmetič, I. Juršča, vsi posestniki, J. Lešnik, želar. Posilinemci: Lud. Solak, krčmar, Jan. Živko, Al. Damš, Tomaž Muršak, Jan. Čuček, vsi posestniki.

Iz Zavrha pri Št. Rupertu. Dne 9. jul. so orožniki prijeli tušaj 20letnega Ant. Simonič po dom. Funtuk. Bil je namreč zaradi pretepa z nožem obsojen na 13 mesecev težke ječe. Ko je pa dobil poziv, da bi moral v ječo, se je začel skrivati in se skrival cela dva meseca pred orožniki. Bili so mu že dostikrat za petami, a vselej jim je srečno utekel. Dne 9. julija pa ga je zadeła usoda. Prišli so orožniki na dom, preiskali so vse, a najti ga ni bilo nikjer. Napisled so šli iskat v posteljo in tiček je bil vjet. Našli so ga pod odoje spečega.

Poročil se je g. Alfonz Juršič, c. kr. orožniški postajevodja na Planini z gdč. Rezi Končanovo iz Žalca.

Muta ob Dravi. Tukajni šoli družbe sv. Cirila in Metoda je prisodil dežel. šolski svet v Gradeu pravico javnosti.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Tukajne bralno društvo je pri svojem občnem zboru meseca februarja t. l. imenovalo č. g. Ivana Bosina za njegove neprecenljive zasluge pri bralnem društvu, posebno pa pri mladenički in dekliški zvezi — svojim častnim članom. Da bi mu pa naše bralno društvo oziroma mlad. in dekl. zveza skazala svojo hvaležnost, ljubezen in udancst, mu je v ta namen društvo poslalo častno diplomo.

V Biserjanah župnija Sv. Jurij ob Ščavnici je umrl dne 10. t. m. gosp. Anton Cvetko, pek in posestnik parnega mlina, v 64. letu svoje starosti, previden s sv. zavetnimi za umirajoče. Rajni je bil mož dobrtega srca ter velike podjetnosti in zadnji

čas zvest naročnik našega lista. Svetila mu večna luč!

V Turškem vrhu pri Ptiju sta se stepla fanta Jožef Zerneč in Janez Rihtarič pri košnji. Pri tem je Rihtarič Zernecu zagnal koso v trebuh, da je v nekoliko urah umrl. Žalostni pojavi!

Iz Slovenjgradca. Častnim občanom so izvolile c. kr. okrajs. glavarja v Slovenjgradcu, gosp. Antona Čapeka, občine tukajšnjega okraja in sicer: Staritr., Vrhe, Legen, Pamče in Ražbor in sicer v priznanje zaslug, ki si jih je pridobil za omenjene občine posebitno pa za celi slovenograški kraj. — To je lep dokaz priljubljenosti g. glavarja v našem okraju in nasproti nesramnim napadom na omenjenega gospoda zastran slovenograške občine.

Pri Sv. Martinu pri Slovenjgradcu je umrla pridna mladenka Schmidhoferjeva Linika, edina tolaza svoje matere - vdove. Sveti ji večna luč!

Iz Mislinja pri Slovenjgradcu. Dne 8. t. m. se je vršila pri nas občinska volitev. Vkljub temu da je v celi občini komaj pet posilinemcev, si je vendar tisti Leopold Hofer, kateri je bil še le pred kratkim pri c. kr. okraj. sodišču v Slovenjgradcu kaznovan na 20 K globe ali 28 ur zapora, ker je imenovanil Slovence »windische Hunde«, prizadeval, da bi prisel v občinski odbor. Pri tej priliki smo se tudi spominjali na lanske občinske volitve v Št. Iiju, v kateri občini ima svoje glavno posestvo. Že pri isti volitvi je strastno agitiral, da bi se v odbor izvili zavezniki »Štajerčeve« stranke, da bi na ta način njega za župana izvolili. Res, prišlo je vsled njegovega vpliva do ostre volilne borbe. Pa s svojim zaveznikom je propadel in sicer tako, da še v odbor ni bil voljen. Kakor je propadel ta »Štajerčev« pristaš pri občinskih volitvah v Št. Iiju, tako je tudi propadel sedaj pri občinski volitvi v Mislinji. Kajti mi nočemo, da bi pri nas gospodaril človek, ki je zatajil svoj narod.

Kako nas ljubijo? Pri nedeljskem zborovanju zaradi uravnave Pesnice se je pritoževal vzenemski poslanec Moric Stallner, da vlada premalo skrbi za Štajersko. Ali morabit ne ve, da je vlada dovolila letos za uravnavo rek in potokov na Štajerskem 20.000 K., kateri znesek se bo pa porabil samo za Gor. Štajersko? Stallner je tudi deželnji odbornik, tam bi naj bil govoril besedo, da bi tudi Spod. Štajerska dobila nekaj od te svote. Zakaj je na shodu ternal, takrat ko je bil čas, a ri rekel besedice. To je pesek v oči volilcem!

Crešnice pri Vojniku. Srednje huda toča je klestila minoli teden v pondeljek po vinogradih in poljih. Škode je dosti.

Slepi otroci se bodo sprejemali v graskem zavodu za slepce v starosti 4 do 12 let začetkom prihodnjega šolskega leta t. j. 15. septembra 1904. Sprejemali se bodo proti primerni odškodnini ali pa brezplačno, ako dokažejo svojo ubožnost. Prošnje, katerim se mora priložiti krstni list, dokazilo o nastavljenih kožah, domovinski list in ubožni list se morajo poslati do konca julija na ravateljstvo zavoda (Odilien Blindenanstalt) Gračec, Leonhardstrasse 130.

V Prevorjah se je ustanovila s 1. julijem poštna oddajalnica, ki ima vsak torek, četrtek in soboto zvezo s pošto v Pilštanju.

Celjske novice. V konkurs je prišel krojač Jožef Volavšek v Celju. — Posestnica Marija Jamnikar iz Dobrne pri Celju je pri sodniji v Celju že priznala, da je hotela svojo hčer zastupiti z mišico. Starka je tudi na sumu, da je zastrupila svojega brata. — Tu smo dobili konjskega mesarja. Ljudje pa tako pridno obiskujejo, da je v prvih dveh dneh zaklal že šest konj.

V Trnovi pri Gomilskem je začelo v soboto, dne 2. t. m. ob 3. uri popoldne goret pri posestniku Jožefu Stepišniku. Ker so pa bližnja poslopja s slamo krita in večinoma

lesena, se je ogenj s tako čudovito hitrostjo razširil, da so bila vsa poslopja v plamenu. Zgorelo je 17 poslopij, vse seno in tudi nekaj živine. Zažgali so otroci. Škoda znaša nad 46.000 K. Žavarovani so bili pogorelcji le za male svote. Požarnim brambam, ki so prihitele od vseh strani in ki so res se z veliko požrtvovalnostjo trudile in delovali, se je zahvaliti, da ni ceia vas pogorela. Vsa čast in hvala jim! V veliko pomoč je bila Trnovčanom njihova domača brizgalnica, katero so kupili še le pred dobrim mesecem. Škoda je tem večja, ker se bliža sedaj čas obiranja hmelja, kateri zahteva mnogo dela in truda, in katerega si bodo sedaj velo težko posušili. Žalosten je pogled na pogorišče, še bolj žalostno je pa gledati obupne nesrečne, ki si bodo težko pomagali iz nesreče.

Sv. Rupert nad Laškim. V noči od 10. na 11. jul. je razsajala pri nas huda nevihta. Strela je užgala na dveh raznih krajinah, v Curnovcu pri posestniku Lud. Gučeku in v Oleščah pri kmetici Ani Klinar. Prvemu, ki je na samotnem, je zgorela le hiša, druga njegova poslopja so ostala. Kmetici Ani Klinar je zgorelo zraven hiše dvoje gospodarskih poslopij in nekaj ovac, drugo živilo se je posrečilo rešiti. Ker so te tri prizadete hiše na sredi vasi, ki šteje okoli 30 hiš, ki so vse s slamo krite in na tesno skup stope, in ker ni pri nas požarne brambe, je bila v veliki nevarnosti cela vas. Da ni večje škode, pripisovati je okolščini, da se je ob času požara vlija ploha nad Oleščami. Ob istem času je strela užgala v sosednji župniji Št. Lenart, v okolici Laška vas. Tako da so bili trije požari nakrat. Strašno je bilo videti, kako so isti razsvetljivali črno noč in s temnimi oblaki prevlečeno nebo.

Iz Zdol pri Kozjem. Kakor po staru lepi navadi smo tudi letos kurili Ciril-Metodove krese na večer dne 4. julija, akoravno nam je nekoliko nagajalo grdo in deževno vreme. Pa tega se niso ustrašili vrlji mladenci in možje. Ko je odzvonilo »Zdrava Marija«, so jeli na mnogih krajin grmeti topiči in prikazovati plameni. Iz našega Zdolskega hribčeka se je videlo približno okrog 30 kresov. Že lepo število v tako slabem vremenu. Pa bilo bi še jih mnogo več, ko bi ne bilo slabo vreme in ko bi ne šli nekateri mladenci in možje na vseslovenski shod na Brezje. — V noči od 10. na 11. julija so bile celo noč hude in strašne ure. Zvečer se je začelo od severne strani grozno bliskati in grmeti, in to čim dalje bolj. Okrog polnoči je bilo vrahujše v kozjanskem, šmarskem in rogaškem okraju. Bliskalo in grmelo je tako, da se Bogu usmili in vsaki čas se je bilo batiti, da strela užge tu ali tam. In res, užgala je na dveh krajih, kar se je videlo, da je nebo strašno žarilo vsredi polnoči med deževanjem. To so bile res hude in strašne ure, ki so povzročile mnogo škode in straha. Toče hvala Bogu menda ni bilo. Le vedno prosimo: Treska in hudega vremena reši nas o Gospod!

Pri Brežicah je utonil v nedeljo, dne 10. t. m. v Savi trgovski pomočnik Planinc, doma v Št. Petru pod Sv. Gorami.

Cerkvene stvari.

Birmanci v Ljutomerski dekaniji. Pri Sv. Antonu v Slov. gor. 310, Sv. Juriju ob Ščavnici 499, Mali Nedelji 323, Ljutomeru 943, Sv. Križu pri Ljutomeru 491, Kapelah 379, Št. Petru pri Radgoni 635, skupaj 3580.

Društvena poročila.

Ptujska narodna čitalnica bo obhajala dne 31. t. mes. svojo 40 letnico. Na tančen vspored objavimo prihodnjic.

Izlet „katol. delav. društva“ v Puščavi v sosedno župnijo Sv. Lovrenca se je tako lepo obnesel. Pri veselicu, ki se je vršila na vrtu g. Skačeja, je izročil predsednik č. g. župniku Grušovniku častno diplomo, s ka-

terim ga društvo imenuje svojim častnim udom. Vsled pomanjkanja prostora ne moremo prinesi celega poročila o lepi veselici. Iz vsega delovanja društva se vidi, da v njem veje živahen duh. Le tako naprej!

Čebelarski shod za Ormoško okolico se je vršil dne 19. junija t. l. v gostilni g. Simona Kandrič v Ormožu. Potovalni učitelj gosp. Juranič je poučeval vsestransko o umni čebeloreji. Osnovala se je čebelarska podružnica za Ormoško okolico, h kateri je pristopilo precejšnje število udov. Čebelarji ormoškega okraja se vabijo, da pristopijo v polnem številu k tej podružnici, da se povzdigne domača čebeloreja. Čebelarji, voljni pristopiti k tej podružnici, naj naznajo svoj pristop ustreno ali pismeno pri čebelarju Jožefu Lašič v Ormožu.

Odbor „Braln. društva“ na Dobrni izreka v imenu društva najprisrenejšo zahvalo vsem, ki so pripomogli k tako sijajnemu uspehu slavnosti o priliki blagosloviljenja društvene zastave. Fredvsem preblag. gdč. kumici Ter. Goršekovi, častnemu udu preč. g. prof. Jos. Kardinarju, mil. gosp. kanoniku dr. Jan. Korenu, pračast. g. dr. Evg. Lampetu, slav. društvo: »Slov. kršč. s. c. zvez«, »Celjsk. pevskemu društvu«, »Celjsk. Sokolu«, »Slov. katol. izobr. društvo v Studencih« za udeležbo z zastavami; »Celjsk. pev. društvo«, »Slov. del. podper. društvo«, »Šmartinskemu pev. društvo«, dobrnskemu ženskemu pev. zboru ter Narodni godbi za prijazno sodelovanje pri koncertu, vsem p. n. društvom in gg. za prijazne pozdrave, brzjavne in pismene, dobrnskim dekletom za venčanje, mladenciem za postavljanje slavolokov, slednjič vsem p. n. gostom in domaćim, kateri so se slavnosti udeležili. — Odbor »Braln. društva« na Dobrni.

Društvena naznanila.

Dekliška zveza v Jarenini ima v nedeljo, dne 31. julija veliko Marijino slavnost z dvema igrama, petjem in deklamacijami. Vse domače in sosedje že zdaj vabi k obilni udeležbi odboru.

Čebelarski shod s predavanjem in zborovanjem povodov ustanovitve čebelarske podružnice za okraj Št. Lenart v Slov. gor. bo v nedeljo, dne 17. julija ob 3. uri pop. v gostilni g. Ferd. Mlinariča pri Sv. Trojici v Slov. gor. Čebelarji, prijatelji čebelarstva in vsi, ki imate veselje poprijeti se te stroke, pridite vse iz šentlenartskega okraja v najboljnejšem številu; naj bi se čebelarstvo začelo bolj širiti tudi v gornjih krajin lepih Slov. goric, kakor je to že v lepem razvitu v južnih in vzhodnih delih.

Leposlovno bralno društvo pri Sv. Rupertu v Slov. gor. priredi dne 17. julija 1904 slavnost v čast Brezmadežni Devici s petjem in gledal. predstavo »Lurška pastarica«. Ob enem bo tudi društveni občni zbor.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Tukajšnji tamburaški zbor priredi v nedeljo, dne 17. t. m. vrtni koncert pri Sv. Duhi na Stari gori v gostilni g. Lovro Sijanca. Začetek ob 3. uri popol.

Gospodarske drobtinice.

Kažipot do blagostanja sreče in zadovoljnosti kmetskega stanu.

(Dalje.)

Zakaj pa mladi predrago prevzema, saj jih vendar nikdo siliti ne more? Ravno v tem grmu tiči zajec. Mladi prevzame predrago, ker ne ve, kako se dandas kmetuje, in kako bi tudi vedel, ker star ni majno navade svoje odraslene otroke v vseh notranjih zadevah, posebno kar se tiče denarja, natanko poučiti. Kar človek ne pozna, to si po navadi kot nekaj prav lahkega in prijetnega predstavlja. Vzame predrago, ker ne kupi kmetije za gotov denar, ampak za dolgo. Da je dolgo treba obrestovati in enkrat plačati, na to ne misli mnogo in kar je še v daljni bodočnosti, to si človek le prerađ v najprijetnejših barvah slika. Naši mladi kmetje računajo tako enako kakor mlekarica v basni.

Neka žena je nesla na glavi veliko lončeno posodo mleka v mesto. Med potom si je računala tako: Za novce, katere dobim za mleko, kupila bom 100 jajec, jih nasadila

in piščeta vzgojila. Piščeta bom prodala in za iztrženi denar kupila prase. Tega bom lepo redila in potem, ko bo prav velik in debel, ga bom prodala in za te novce bom kupila kravo in teleta. Od samega veselja, da bo imela kravo in teleta, je poskočila, a pri tem pade ji lončena posoda raz glavo, mleko se razlije in z njim vse njen bo gastvo.

Tako enako računajo tudi naši mladi. Pa se bom ženil in ker sem tudi drugače fant, da je kaj (na tihem ima namreč vsak sam sebe za najodličnejšega fanta v celi okolici), dobil bom pridno ženko in zraven še cel kup denarja. Fant še ne ve, da so pridne in bogate neveste ob enem redke kot bele vrane. Bogato dekle ima zlata, a pridno, skrbno, pošteno, zdravo in korajžno dekle pa je že zlato samo v sebi. Ena ali druga nada

se ne izpolni, up za upom splava po vodi in nazadnje izprevidi, da ni posestnik kmetije, ampak posestnik različnih vknjiženih in nevknjiženih dolgov.

Vsako posestvo ima dve vrednosti in sicer prometne vrednost, to je tista svota, za katero se posestvo lahko proda in drugič dohodninska ali resnična vrednost, to je tista svota, katero kmetija po odbitku vseh stroškov po običajni visokosti obrestuje. Če denete novce v hranilnico, dobite 4% obresti, Kako visoko pa vam obrestuje vaša kmetija tisto svoto, katero ste dali zanjo? Odgovor na to vprašanje bi bil velevažen za vsakega kmeta, ker odprl bi mu oči in ga poučil boljše kakor vse knjige in poučni govori skupaj.

(Dalje sledi.)

Slovenci! Spominjajte se „Zgodovinskega društva!“

Listnica uredništva. Branislavci: Prvi razjaljivo, drugič brez podpisa. V koš! — Polzela: Hvala! Priobčimo prihodnjič, ker imamo tokrat pre malo prostora. — Sv. Jurij ob Ščavnici: Hvala za poročilo! Priobčimo prihodnjič, ker imamo premalo prostora. — Laško: Žal za tokrat prepozno! Hvala! — Bizejsko: Hvala, priobčimo prihodnjič, ker je tokrat prepozno.

Loterijske številke

Trst 9. julija: 21, 82, 35, 28, 59.
Linc 9. julija: 44, 90, 84, 68, 4.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Najmanja objava 45 vin.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Večkratna objava po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo samo proti predplačili. Pri vprašanjih na upravnijo se mora pridejati znak za odgovor.

Proda se.

Stampilje iz kavčuka, modele za predtiskarie izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gospodska ulica št. 15. 426 51-5

Hiša v Studencih pri Mariboru, blizu cerkve in šole, se proda. — Naslov pove upravnijo. 443 10-5

Hiša s tremi sobami, dve kleti, ena njiva, živinski in svinjski hlev, je na prodaj v Spod. Radvanju št. 110. 506 2-1

Posestvo, v lepem kraju, 5 minut od kolodvora, obstoječe z več njiv in z lepim sadnim vrtom. Izve se pri lastniku v Moškajncih št. 33. 482 3-2

Hiša, 10 minut od mesta, s 3 stanovnimi, gospodarsko poslopje, vrt, sadonosnik, njiva, vsega skupaj en oral, se po ceni proda. Janc Beigott, Studenci štev. 18, pošta Maribor. 480 2-2

Zgotovljene obleke za dečke in za može prodaja Jožef Vertnik, krojač in posestnik v Spodnjih Novivasi, od sedaj naprej vsako nedeljo in praznik po pravniki ceni na glavnem trgu v Totovi hiši v Slov. Bistrici. 487 2-2

Travnik na Lazah ali Vilkomi in les v Polički vesi je na prodaj. Več pri Al. Gornik, Jareninski dol, Jarenina. 3-2

Izvrsten harmonij se proda radi preselitev pod zelo ugodnimi pogoji. Kje, pove upravnijo. 492 3-2

Posestvo, 14 oralov, blizu farne cerkve in zidané ceste, obstoječe z njiv, travnika in sadonosnika ter hiše z gospodarskim poslopjem, vse v dobrem stanu, prostovoljno proda Janez Živko pri Sv. Jakobu v Slov. gor. 496 1-1

Novozidana hiša z gospodarskim poslopjem in 936 □ sežnjev polja, 8 let davka prosta, se po ceni proda v Novi vasi št. 164 pri Mariboru. 497 3-1

Trgovina z mešanim blagom, deželnimi produkti in izvozom namiznega sočiva, dobro idoča, se takoj proda radi rodbinskih razmer. Najemnina neznatna, letni promet 60.000 K. Prevzame se lahko ugodno z zalogo ali brez nje. Odkupnina brez zaloge 800 K. Ponudbe naj se pošljajo na F. Sch. Nr. 100, poste restante. Maribor, glavna pošta. 494 2-1

Posestvo se proda, obsegajoče 22¹/₂ oral, v lepem kraju, z dobrimi njivami, travnik in lesom. Gospodarsko poslopje je v najboljšem redu. Okoli tega se razprostira velik in lep sadonosnik, kateri obeta obilo sadja. Posestvo se proda radi starosti gospodarja in proti lahkim pogojem. Več pove Svojmir Selinšek na Tržaški cesti št. 59 v Mariboru. 510 2-1

Lepa, zidana hiša, z več sobami, kletjo, z velikim hlevom in s pristranskim vrtom, je takoj na prodaj v lepem kraju, ob veliki cesti, nekaj minut od lepega trga na Spod. Štajerskem, zraven podružne cerkve, po zelo nizki ceni, po dogovoru in na obroke. V hiši je že bila dobro obiskana prodajalna in gostilna. Zraven spada en oral vinograda, na lepi, solnčni legi, pripravljen za ameriške nasade, z dobro ohranjenem hramom. Vse to je pripravno za vpokojenega duhovnika, učitelja ali za rokodelca. Naslov pove upravnijo lista. 503 3-1

Novozidana hiša v Studencih št. 162 pri Mariboru se po ceni proda. Tri stanovanja, perilnica, klet in velik vrt za zelenjavno z brajdami. 511 3-1

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru se priporoča v razna tiskarska dela.

V najem se da.

Hiša z gostilno in trgovino z mešanim blagom se da v najem, letni promet 20.000 K skupaj, na gavni cesti Ptuj-Krapina. Najemnina nizka. Ponudbe se naj pošljejo: „300“ glavna pošta Ptuj. 502 3-1

Proste službe.

Delavke in delavce sprejme v stalno delo tovarna Wesely & Comp. v Gotovljah. 3-2

Služba organista in cerkvenika se odda s 15. avgustom pri Sv. Miklavžu pri Ormožu. Prošnjiki naj bodo cecilijanci, z dobrimi spričevali, pošteni in lepega zvena, zmožni voditi tudi večji zbor. — Cerkveno predstojništvo pri Sv. Miklavžu pri Ormožu, dne 25. junija 1904.

Kuharica, ki je že bila več let v župnišču gospodinja, vajena vsakega dela, išče službe zopet v kako župnišče. Pisma se naj pošljejo do 20. julija na naslov: Janez Kotnik, Mühlgasse 39, Maribor. 2-2

Krojaškega učenca, poštenega, sprejme takoj g. Jakob Čaplo v Selnicah ob Dravi. 486 3-2

Učenca, slovenčine in nemščine zmožnega, sprejme takoj trgovina z manufakturnim blagom Alojzij Gnvšek, trgovec v Mariboru, grajski trg 2. 501 1

Razno.

Lipov cvet kupi po 50—60 kr. kilogram A. Vertnik, Maribor, Koreška cesta št. 50. 570 3-3

Dijaki se sprejmejo za prihodnje šolsko leto na hrano in stanovanje. Blizu vseh šol. Naslov pove upravnijo. 471 3-2

2 dijaka nižjih razredov iz boljše hiše se sprejmeta na stanovanje. Pomaga se jim tudi pri učenju. Kje, pove upravnijo. 3-2

Gradu podobno vilo

(Kaiserhof), $\frac{3}{4}$ ure od Celja, ob dveh okrajnih cestah, novozidana, 10 sob, dve kuhinji, gospodarsko poslopje, okoli 28 oralov najboljših njiv, (sposobnih za hmelj), proda samo kupcem posestnika A. Vogrinec v Celju Lopata. Natančneje pri posestnici. 512 3-1

Najboljše se kupi pri obče znani domači zanesljivi trgovini z manufakturnim blagom

Karol
„pri solncu“

Gospodska ulica št. 10 **Maribor**

katera pripravi slavn. občinstvu svoje letne in jesenske novosti, bodisi za moške ali ženske obleke v veliki in lepi izberi, po izredno najnižji ceni.

Sukno (štof) za celo moško obleko (suknja, hlače in telovnik) 3-10 metrov dolg stane gld. 2.50, 3.20, 4.50, 6.— in naprej do najfinje vrste, gladki, črni, rižasti in modno barvani kamgarni, lodni in vsake vrste suknjenega blaga.

Lepa, pristna volna za žensko obleko gld. 1.40, 1.80, 2.30, 3.— in naprej do najfinje vrste v najnovnejših modnih barvah; izvrstni lepi svileni robezi za na glavo od gld. — 65, — 80, — 90, 1.—, 1.20, 1.40 in naprej do najfinje vrste.

Velika zaloga perilnega blaga, druka, dobrega platna, gradlna za postelje, posteljne odeje lastnega izdelka od gld. 2.— naprej, izgotovljene rjuhe od gld. — 90 naprej, prti, servijete, brisače, vsakovrstno opravo in mnogo drugega. — Za zanesljivo blago, dobro postrežbo in pravično mero se jamči.

Worsche
„pri solncu“

Maribor Herrengasse Nr. 10

V najem se da s
1. oktobrom t. l.
gostilna in mesnica

v „Narodnem domu“ (poprej
gostil. „Aufmuth“), tik mestne
farne cerkve v **Velikovcu**
na Koroškem.

Gostilna je bila pred dvema letoma po-
polnoma popravljena, je celo moderno
urejena z električno razsvetljavo in vodo-
vodom, za prenočevanje tujcev je pet zelo
lepih sob s celo novo opravo na razpola-
ganje. Pri hiši je prostorno dvorišče in
dva hleva za spreganje konj. V hiši ura-
duje hranilnica in posojilnica za Veliko-
vec in okolico s pol milijona letnim
prometom in posluje tudi gospodarska za-
druga v Sinčivasi. Ponudbe naj se bla-
govljijo poslati 478 3-3

do 1. avgusta 1904
hranilnici in posojilnici v
Velikovcu na Koroškem.

Izjava.

Mihail Podgoršek dajem
s tem naznanje, da sem raz-
žalil g. M. Rois, občinskega
predstojnika v Čagoni, dne
23. jun. t. l. pri g. Sarnec-u,
gostilničarju v St. Lenartu
ter ga prosim s tem odpu-
ščanja. 484 2-2

M. Podgoršek,
pek.

Kuverte

priporoča

tiskarna sv. Cirila.

Pesmi

iz molitvenika

Venec pobožnih molitev in svetih pesmij

VII. natis

(za-se vezane)

se dobiva v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena: v
platno vezano K 1·50, s pošto vred K 1·60.

Ta knjižica se posebno toplo priporoča vsem cenj. gg. pevcem in pevkam.

A. J. RIHA

uradno konc. zavod za instalacije vodovodov in cevi za plin,
stavbeni, ornamentalni in galerijski klepar

Maribor, Koroške ulice št. 14.

se priporoča v izdelovanje vsakvrstnih napeljav, kopališč, stranišč,
ventilacij, sesalk, samosesalk in napeljav za acitelin. — Pre-
vzemati tudi vsa kleparska dela, pokrivanje z bakrom,
cementom, pokrivanje stolpov, strelovode itd.

Vse poprave, instalacije in napeljave se izvrše točno in po ceni.
— Proračne in pojasnile vedno brezplačno. — 500 5-1

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobi

za birmance lep spomin
ter sploh za odrasle koristen molitvenik

„Duhevni vrtec“

V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega
na 480 straneh še pouk za sv. birmo in 116 svetih pesmi:

velja v platno vezan K 1—, s pošto K 1·20.

Sv. birma.

Pouk in priprava za ta sv. zakament za šolo in dom v III. natisu.
1 kom. K — 10, 10 kom. K — 90, 100 kom. K 8—.

Tovarana kemičnih izdelkov

v Hrastniku

495 2-1 priporoča
umetno gnojilo
za ajdo ● ● ●

Prospekte zastonj in franko.

Delavke in delavce

sprejme

493 3-1

tovarna Wesely & Comp. v Gotovljah.

Južnoštajerska hranilnica v Celju razpisuje
rok za podelitev podpor iz **ustanov** cesarja Franca
Jožefa I. za slovenske dijake in učence katerekoli
šole ali učnega zavoda, ki so pristojni v okrajih Šo-
štanj, Sevnica, Gornjigrad, Vransko ali Šmarje pri
Jelšah 505 1-1

do dne 10. avgusta 1904

Dosedanji štipendisti morajo na novo prositi.
Prošnjam imajo biti priložena:

- a) domovnica,
- b) ubožno spričevalo,
- c) spričevalo zadnjega polletja, ki mora do-
kazati najmanj prvi napredovalni razred.

Nekolekone prošnje naj se vlože pri ravnatelj-
stvu Južnoštajerske hranilnice v Celju.

Ravnateljstvo.

Izjava.

Iz mnogih strani došla so nama poročila, da se širijo
govorce, da otvoriti gospod Rudolf Dovac v Mozirju na
najin način trgovino mešanega blaga na debelo in na
drobno, in zopet, da se to podjetje kot od naju povzro-
čeno tolmači.

Da ustreževa mnogim željam naših cenj. odjemalcev,
primorana sva izjaviti, da je ta govorica popolnoma ne-
resnična in da nisva v prav nikaki zvezi s to trgovino,
ako se bo res otvorila.

Prosiva torej naše cenjene odjemalce dosihobnega
zaupanja in zagotavlja, da se bova vedno trudila glede
kakovosti blaga, solidnosti in nizkih cen, njih zaupanje
in zadovoljnosti doseči.

Št. Pavel pri Preboldu, 15. julija 1904.

507 1-1

Norb. Zanier & sin.

Za slovenske mladeniče in mladenke!

V sedanjem mledeniškem gibanju na Štajerskem in Koroškem bi ne smelo biti
mladeniča in mladenke, ki ni čital knjige

Črtice iz slovenske zgodovine.

I. Stari Slovani.

En komad stane samo 30 vin., s pošto vred 33 vin.

Namesto denarja se lahko vpošljejo znamke.

cccc Kdor vpôšlje denar za 12 komadov, dobi komad povrh. cccc

Dobi se

v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, kor. ul. št. 5.

Naročila za

krajevne razglednice

lično in fino izdelane

priporoča

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Na leto se razproda nad 10.000 kom.
**Zdravo in lepo živino imeti,
je bogastvo!**

Vse to doseže hranilni prašek za živino!

Ta hranilni živinski prašek priporočajo mnogi živinodrževalci, a rabijo ga mnogi dobri gospodarji za svojo živino. Posebno se priporoča:

Prah za konje.

Ta čisti in pospešuje prebavo, odstranjuje kašelj (keh), koliko, kakor tudi druge nečiste stvari iz nosa, tako da bolan konj kmalu ozdravi, med tem

ko zdravi konji, katerim se daje ta prah, ostanejo čvrsti in čili za tek, a jaki in vstrajni za najtežjo vožnjo. — **Prah za krave in govedo** storii isto, da se rado redi, lažje prebavlja, postane hitro debela, in da postane močna. Osobito se daje kravam, da dobro dojijo in dajejo mastno in gosto mleko, ki daje mnogo smetane. — **Prah za svinje** je priporočeno sredstvo proti skoro vsem boleznim svinj, posebno kadar svinje nočejo žreti, pri griži itd. Svinje postanejo debele in se pridno rede. — **Prah za perutnino** se primeša h hrani za kokoši, purane, race, gosi itd., da postanejo debele in da pridno nesejo jajca. 446 20-4

Vsek gori navedenih praškov stane: 3 škatlj 2 K, 6 škatelj 4 K, 12 škatelj 7 K 20 v franko. Manj kot 3 skatje se ne razpošilja. Dobiva se samo

Mestna lekarna v Zagrebu,
Markov trg št. 100, zraven cerkve sv. Marka.

Kdor želi imeti zdravo in lepo živino, naj si nemudoma naroči.

Vsek dan dojde veliko naročb iz vseh krajev, kar je najboljši dokaz o izvrstnosti teh živinskih praškov.

Anton Viher

mizarski mojster v Mariboru

Koroške ulice št. 31 16 13

absolviran obiskovalec strokovne šole v Gradcu

se priporoča slavnemu občinstvu posebno velečastiti duhovščini v izdelovanju vseh mizarskih izdelkov za posopja, pohištva in uprave za sobe in prodajalne, ter vsakovrstno delo za šole, cerkve, samostane in pisarne v vseh slogih od prostega do najfinjejšega izdelka po nizki ceni. Proračuni in načrti zastonj!

Specialist v izdelovanju portal in parketnih tal.

Narav. francosko žganje

ki je iz domačega vina izločen (ekstrahiran) alkohol (mlad konjak), in je od vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dušo in telo pozivljajoče sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadanju las, iščas, odrevnenosti, protinu (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 1-20 gld. z navodilom vporabe.

Stari konjak se priporoča posebno rekonvalsentnim, bolnim na želenj, lodeci in oslabljeni na krvi. Steklenica 1-50 gld. — Pri naročitvi 4 steklen.

pošljitev frankira.
Benedikt Hertl, posest. graščine Golč pri Konjicah, Sp. Štaj.
 V zalogi pri Al. Quandest, trgovcu v Mariboru, gospodska ulica in v Mozirju
 pri Martinu Šuster. 526 52-39

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure določljene in jih obreštuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica sama, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojem premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev.

Kadar pridete
v Maribor

obrnite se z zaupanjem na

Kadar pridete
v Maribor

manufaktурно (gvantno) trgovino

Alojzija Gniušek ,pri Amerikancu'

Grajski trg 2, Burgplatz 2,

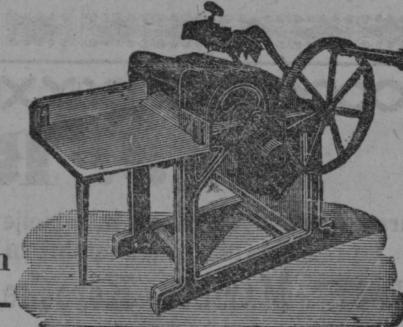
kjer se nahaja velika zaloga ● novega blaga za ženske in moške obleke ● in prodaja po stalni nizki ceni.

Mimogrede se omeni o jako veliki zalogi **modne volne** v vseh cenah in barvah najnovejše vrste, **perilni kambrik** od najnavadnejše do najfinejše vrste v najnovejših vzorcih. **Predpasniki** v vseh velikostih. **Belo in rujavo platno, civilih** za postelje imam iz prvih tovarn in prodajam isto po tovarniški ceni. **Sukno, modni kamgarn, ševijot** za moške obleke na veliko izberi, tako tudi suknjeni ostanki pod ceno. 501 3-1

Vsled nakupa iz prvih tovarn, velikega prometa in majhnih stroškov mi je mogoče ceneje prodajati.

Najboljše

Mlatilnice

priporoča po najnižjih cenah

trgovina z železnino „MERKUR“

454 4 P. Majdič — Celje

Bogata zaloga raznih poljedelskih strojev, predmetov za stavbe, traverz, železniških šinj, vodovodnih naprav, cevi in sploh vsega v železniško stroko spadajočega blaga.

Javna zahvala banki „Slaviji.“

Pretečeni mesec, junij t. l., so podpisanim pogorela poslopja, ki smo jih imeli zavarovane pri banki »Slaviji«. Cenitev škode se je vršila takoj, odškodnina pa izplačala v našo popolno zadovoljnost po njenem zastopniku Matiji Goričan v Školjah ter priporočamo zato vsekemu to napredno slovensko zavarovalnico banko »Slavijo« in velimo »Svoji k svojim!«

Cirkovce na Drav. polju, dne 5. jul. 1904. 499 1-1

Anton Goljat, gostilničar. Jernej Lenart, mlinar.
 Ivan Kraliček, tovarnar opekarne. Matevž Plečner.

Stanje hranil. vlog nad 18 milijonov K.

Rezervni zaklad nad 550.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

320 7

na Mestnem trgu

zraven rotovža

Dnarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 $\frac{1}{2}$ % na leto. Z obrestmi red pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 92 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z vsemi obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje in sicer po 4 $\frac{1}{2}$ % do 5%.